

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1992-1993

3 NOVEMBER 1992

Voorstel van wet houdende bestraffing van het betwisten, het in twijfel trekken en het ontkennen of het verdedigen van de misdaden tegen de menselijkheid en de oorlogsmisdaden

(Ingediend door de heer Lallemand c.s.)

TOELICHTING

« *Depuis Auschwitz, la mort signifie avoir peur de quelque chose de pire que la mort* » Th. Adorno.

Uitsluiting en haat, racisme en antisemitisme nemen zorgwekkende afmetingen aan in ons openbaar leven.

De opflakking van deze barbaarsheid werpt vandaag weer een dreigende schaduw over onze democratie.

De misdaden tegen de menselijkheid, die in de geschiedenis van de mensheid een radicale breuk vormen, zijn dan ook niet te vatten in traditionele categorieën en het is *a fortiori* onmogelijk ze als banaal af te doen. De nagedachtenis van de slachtoffers staat op het spel.

Nooit aanschouwde de mensheid een dergelijke onderneming: bevolkingsgroepen werden wegens hun etnische of religieuze identiteit uitgeroeid met een verschrikkelijke politieke, administratieve, politieke en militaire efficiëntie.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

3 NOVEMBRE 1992

Proposition de loi tendant à réprimer la contestation, la remise en cause et la négation ou l'apologie des crimes contre l'humanité et des crimes de guerre

(Déposée par M. Lallemand et consorts)

DEVELOPPEMENTS

« *Depuis Auschwitz, la mort signifie avoir peur de quelque chose de pire que la mort* » Th. Adorno.

L'exclusion et la haine, le racisme et l'antisémitisme prennent une place de plus en plus inquiétante dans notre espace public.

La résurgence de la barbarie fait partie, désormais, des menaces qui guettent notre démocratie.

Les crimes contre l'humanité constituent dans l'histoire de l'humanité une fracture radicale et échappent ainsi à une catégorisation traditionnelle et, *a fortiori*, doivent échapper à toute banalisation. La mémoire des victimes est à ce prix.

L'humanité n'a jamais connu une telle entreprise d'extermination de populations en raison de leur appartenance ethnique ou religieuse, menée avec une terrible efficacité politique, administrative, policière et militaire.

Misdaden tegen de menselijkheid zijn het gevolg van een tientallen jaren aanslepend proces van politieke en intellectuele aard dat op uitsluiting en haat berust.

Met het verdacht maken en het ontkennen van werkelijk gepleegde misdaden tegen de menselijkheid wordt voedsel gegeven aan leerstellingen die racisme en uitsluiting tot gemeen goed maken.

Dank zij de wet van 30 juli 1981, de zogenaamde wet-Moureaux, beschikt ons land al over een instrument ter bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden. De wetgever behoort dan ook efficiëntie te oordelen of deze voorschriften effect hebben en of ze eventueel verstraakt moeten worden.

De vervalsing van de historische waarheid betekent echter niet alleen een ernstige aantasting van de nagedachtenis van de slachtoffers, maar is ook een vorm van eerherstel voor een politiek systeem dat radicaal indruist tegen de beginselen van gelijkheid en vrijheid die in onze democratie ten grondslag liggen.

Onder dezelfde dreiging van de opkomende antidemocratische krachten hebben Europese landen zoals Frankrijk(1), Oostenrijk en Duitsland wetten aangenomen ter bestraffing van het betwisten, het bagatelliseren, het rechtvaardigen van volkenmoord ten tijde van het nationaal-socialistisch bewind. Het zou onbegrijpelijk zijn indien ons land zich niet uitspreekt voor een soortgelijke wet.

Het wetsvoorstel dat u wordt voorgelegd, verwijst in navolging van de Franse wet expliciet naar de omschrijving van de misdaden tegen de menselijkheid en van de oorlogsmisdaden vervat in artikel 6 van het statuut van de Internationale Militaire Rechtbank, gehecht aan het Verdrag van Londen van 8 augustus 1945.

Artikel 2 van dit voorstel bepaalt dat ieder die zich schuldig maakt aan recidive, zijn politieke rechten verliest. Uit ethisch oogpunt is een dergelijk feit immers onverenigbaar met het mandaat van verkorene en is het uitgesloten dat een recidiverende persoon die op grond van deze wet veroordeeld is, zich verkiesbaar kan stellen.

Bovendien bepaalt artikel 3 dat verenigingen zich burgerlijke partij kunnen stellen en de daarmee gepaard gaande rechten uitoefenen.

Het publiceren en het aanplakken van het vonnis in geval van een veroordeling kan wellicht afschrikken en recidive voorkomen.

(1) De wet van 30 juli 1990, verschenen in het *Journal officiel de la République française* van 14 juli 1990, is als uitgangspunt genomen voor dit voorstel.

Les crimes contre l'humanité sont la conséquence d'un processus politique et intellectuel fondé sur l'exclusion et la haine, étalé sur des dizaines d'années.

La suspicion ou la négation jetée et entretenue à l'égard de la véracité de l'existence des crimes contre l'humanité nourrit des thèses qui banalisent le racisme et l'exclusion.

Notre pays dispose déjà grâce à la loi du 30 juillet 1981 dite loi Moureaux, d'un outil de répression de certains actes inspirés par le racisme et la xénophobie et il appartiendra au législateur d'évaluer par ailleurs l'efficacité éventuellement d'en renforcer les dispositions.

Cependant, la falsification de la vérité historique, outre qu'elle attente gravement à la mémoire des victimes, constitue une forme de réhabilitation d'un système politique radicalement contradictoire avec les principes d'égalité et de liberté inscrits dans notre démocratie.

Exposées aux mêmes dangers de résurgence de forces antidémocratiques, des nations européennes telles la France(1), l'Autriche et l'Allemagne, se sont dotées de dispositifs législatifs réprimant la contestation, la banalisation, la justification des actes de génocide commis à l'époque du régime national-socialiste. Il ne serait pas compréhensible que notre pays ne prenne une semblable disposition.

La proposition de loi qui vous est soumise, à l'instar des dispositions françaises, se réfère explicitement à la définition des crimes contre l'humanité et des crimes de guerre, contenue dans l'article 6, du statut du Tribunal militaire international, annexé à l'Accord de Londres du 8 août 1945.

La présente proposition, en son article 2, vise la déchéance des droits politiques pour toute personne coupable de recidive. En effet, l'éthique rend incompatible l'exercice d'un mandat électoral et exclut de l'éligibilité toute personne récidiviste condamnée dans le cadre de la présente loi.

Il est en outre prévu par l'article 3, que des associations puissent se constituer en partie civile et exercer les droits qui lui sont reconnus.

La publication et l'affichage du jugement en cas de condamnation pourraient être un facteur de dissuasion et de prévention en la matière.

(1) La présente proposition s'inspire de la loi du 13 juillet 1990, parue au *Journal officiel de la République française* du 14 juillet 1990.

Het voorstel moet vergezeld gaan van educatief werk voor de hele bevolking en in het bijzonder voor de jongeren.

Het spreekt vanzelf dat een verbodsbepaling niet volstaat noch om het racisme uit te roeien, noch om iemand te overtuigen van de historische waarheid. Niettemin moet elke maatschappij de nagedachtenis van haar dierbaren beschermen en heeft elke maatschappij die onder dergelijke misdaden heeft geleden, de plicht alle elementen te verwijderen die zouden kunnen bijdragen tot een herhaling van de feiten.

*Artikel 6 van het statuut van de Internationale
Militaire Rechtbank (uittreksels)
(Vertaling)*

Artikel 6

(...)

(b) Oorlogsmisdaden: d.w.z. de schendingen van oorlogswetten en -gebruiken. Die schendingen omvatten zonder zich daartoe te beperken, het vermoorden, mishandelen en deporteren voor dwangarbeid of voor enig ander doel van de burgerbevolking in de bezette gebieden, het vermoorden of mishandelen van krijgsgevangenen of van personen op zee, het terechttstellen van gijzelaars, het plunderen van overheids- of particuliere goederen, het zonder enige reden vernietigen van steden en dorpen of het aanrichten van verwoestingen waarvan de noodzaak uit militair oogpunt niet kan worden gerechtvaardigd.

(c) Misdaden tegen de menselijkheid: d.w.z. het vermoorden, uitroeien, in slavernij brengen, deporteren en op enig andere wijze onmenselijk behandelen van welke burgerbevolking ook, voor of tijdens de oorlog, ofwel het vervolgen op grond van politiek, ras of godsdienst, wanneer deze handelingen of vervolgingen een uitvloeisel zijn van een misdaad waarvoor de Rechtbank bevoegd is, of verband houden met die misdaad, ongeacht of hiermee in het land waar ze gepleegd zijn, het nationaal recht al dan niet werd geschonken.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Artikel 1

Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 26 frank tot 5 000 frank wordt

La présente proposition doit s'accompagner d'un travail pédagogique destiné à toutes les populations et en particulier aux jeunes.

Il est évident que l'interdiction ne suffit pas, ni à éradiquer le racisme, ni à convaincre de la vérité historique. Cependant, toute société a besoin de protéger la mémoire des siens, toute société ayant connu de pareils crimes a le devoir d'écarter tous les éléments qui pourraient en favoriser la reproduction.

*Article 6 du Statut du Tribunal
militaire international (extraits)*

Article 6:

(...)

(b) Les crimes de guerre: c'est-à-dire les violations des lois et coutumes de la guerre. Ces violations comprennent, sans y être limitées, l'assassinat, les mauvais traitements et la déportation pour des travaux forcés ou pour tout autre but, des populations civiles dans les territoires occupés, l'assassinat ou les mauvais traitements des prisonniers de guerre ou des personnes en mer, l'exécution des otages, le pillage des biens publics ou privés, la destruction sans motif des villes et des villages ou la dévastation que ne justifient pas les exigences militaires.

(c) Les crimes contre l'humanité: c'est-à-dire l'assassinat, l'extermination, la réduction en esclavage, la déportation et tout autre acte inhumain commis contre toutes populations civiles, avant ou pendant la guerre, ou bien les persécutions pour des motifs politiques, raciaux ou religieux, lorsque ces actes ou persécutions, qu'ils aient constitué ou non une violation du droit interne du pays où ils ont été perpétrés, ont été commis à la suite de tout crime rentrant dans la compétence du Tribunal, ou en liaison avec ce crime.

Roger LALLEMAND.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

Est puni d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de vingt-six francs à cinq mille francs

gestraft hij die op enigerlei wijze het bestaan betwist, in twijfel trekt of ontkent van een of meer misdaden tegen de menselijkheid of oorlogsmisdaden, zoals die omschreven zijn in artikel 6 van het statuut van de Internationale Militaire Rechtbank gehecht aan het Verdrag van Londen van 8 augustus 1945, en die gepleegd zijn hetzij door leden van een overeenkomstig artikel 9 van hetzelfde statuut misdadig verklaarde organisatie, hetzij door een persoon die door een Belgisch of internationaal rechtcollege schuldig is bevonden aan dergelijke misdaden.

Met dezelfde straffen wordt gestraft hij die de misdaden verdedigt opgesomd in het eerste lid en omschreven in artikel 6 van het in datzelfde lid bedoelde statuut van de Internationale Militaire Rechtbank.

Art. 2

Wie veroordeeld is tot een van de straffen bepaald in artikel 1 van deze wet en opnieuw veroordeeld wordt op grond van het genoemde artikel, kan bovendien uit zijn politieke rechten worden ontzet.

Art. 3

Elke vereniging die op de dag van de feiten sedert ten minste vijf jaar op regelmatige wijze is opgericht, en zich statutair tot doel stelt de morele belangen en de eer van het verzet of van de gedeporteerden te verdedigen, kan voor de toepassing van deze wet de rechten uitoefenen die aan de burgerlijke partij zijn verleend.

Art. 4

Bij veroordeling wegens overtreding van deze wet kan bevolen worden dat het vonnis, op kosten van de veroordeelde, in zijn geheel of bij uittreksel in een of meer dagbladen wordt geplaatst en wordt aangeplakt.

Art. 5

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

quiconque conteste, remet en cause, nie, par tout moyen de diffusion, l'existence d'un ou de plusieurs crimes contre l'humanité ou crimes de guerre tels qu'ils sont définis à l'article 6 du statut du Tribunal militaire international annexé à l'accord de Londres du 8 août 1945 et qui ont été commis, soit par les membres d'une organisation déclarée criminelle en application de l'article 9 dudit statut, soit par une personne reconnue coupable de tels crimes par une juridiction belge ou internationale.

Est puni des mêmes peines quiconque fait l'apologie des crimes repris à l'alinéa 1er et définis à l'article 6 du statut du Tribunal militaire international mentionné à cet alinéa.

Art. 2

Quiconque ayant été condamné à une peine prévue à l'article 1er de la présente loi et qui fait l'objet d'une nouvelle condamnation sur base dudit article peut, en outre, être déchu de ses droits politiques.

Art. 3

Toute association régulièrement constituée depuis au moins cinq ans à la date des faits, et qui se propose, par ses statuts, de défendre les intérêts moraux et l'honneur de la Résistance ou des déportés peut exercer les droits reconnus à la partie civile pour l'application de la présente loi.

Art. 4

En cas de condamnation du chef d'infraction à la présente loi, il peut être ordonné l'insertion du jugement intégralement ou par extrait, dans un ou plusieurs journaux, et son affichage aux frais du condamné.

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Roger LALLEMAND.
Frederik ERDMAN.
François-Xavier de DONNEA.
Pierre JONCKHEER.
Pierre WINTGENS.
Nelly MAES.
Josef TAVERNIER.